

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вносять: в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Пощовою число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і Душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — З Русла нових польвів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II.
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського ул. Я-
гайлонська.

Рукописи звертає ся лише та
передплату засторогу.

Рекламації лише неопечатані
вільні від порта. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надісла-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
дonesення по 30 сот. від стрічки.

До наших П. Т. Передплатників і приклонників під Новий рік.

З оновленим днем ми почали XVII рік нашого видавництва, тому відкликуємо ся до наших передплатників, приклонників і взагалі всіх, кому єствоване і розвиток нашого, на християнських основах опертого дневника лежить на серці, з просьбою відновлення передплати і єднання нам нових передплатників в найширших кругах нашої суспільности. Хвалити нашого дневника не потребуємо; він не нийшній. І як цілях 16 літ, так також в XVII році видавництва стоїти буде твердо на християнських і народних основах і боронити буде католицьких і народних засад. Маємо на цілі в переломовій хвилі, яку переживає руский нарід — єднати народний табор на християнських основах, бо в єдности сила і будучина української землі і народа.

Як в минулім році, так і тепер містити мемо біжучі справи з політичного, суспільного, просвітнього і економічного життя, передовсім нашого народа.

Сіть дописців ми розширили значно не лише на Галичину; також з нашої Буковини та з океану, де густою сіткою поселили ся наші брати, маємо обіцяну поміч в дописах.

Для орієнтації в фальшованю політичної думки містити мемо перегляд наших і інших часописів.

Огляд всесвітньої політики будемо вести точно.

Бачну увагу будемо звертати, як доси, на фейлетон і тут заповнили ми собі праці цілого ряду наших найважливіших письменників. В фейлетоні являть ся друга часть „Споминів з життя“ п. Ол. Барвінського, а крім того оповідання, новелі, нариси і поезії своїх і чужих авторів. Письменники п. Б. Лепкий, др. Осип Маковей і чимало молодших авторів привлекли нам свої оригінальні твори.

Окрім сего будуть від часу до часу являти ся наукові фейлетони пера радника Ів. Верхратського, д-ра Богдана Барвінського, д-ра Я. Гордиńskiego та других.

Так як доси реєструвати будемо біжучі події в новинках і містити мемо телеграм кореспондентського бюро, а й оригінальні телеграми.

Від наших П. Т. Передплатників і приклонників залежить всесторонній розвиток нашої часописи. Передплата остає така сама, як в 1912. році.

Огляд міжнародної політики в 1912 р.

(X) Минувший 1912 рік був роком неспокою, тривожного напруження і явної війни. В першій половині січня м. р. виринуло велике напруження між Берліном а Парижем в нагоди Марокканської справи. Другу половину січня виповнив доволі острій спір між Францією й

Італією, бо Італія придержала французкі пестові пароплави „Carthage“ і „Manouba“, котрі везли воєнну контрабанду і турецьких офіцерів. Франція була не менше роздратована поступованем Італії, як Італії порушенням нейтральности з боку Французів. Після горячої перепалки в часописах і довгій обміні нот цілий спір відступлено до порішення роземному судови в Гаазі.

Рік 1912 був вельми багатий у відвідини державників і володарів. Від 20—22. січня був пок. Кіндерман-Вехтер в Римі, де довго переговорював не тільки з міністром загр. справ Сан-Джюліано, але і з папским державним секретарем Merry del Val, і був прийнятий на пслуханю королем Виктором Емануїлом.

З початком лютия був вел. князь російский Андрій яко відпоручник окремої мисії у Відні і в Софії, а 8. лютия приїхав до Берліна англійский міністер війни Гельден, щоби, як заявив канцлер Бетман-Гольберг 15. лютия в райстагу, обговорити з поручення свого правительства всі точки, в котрих сходять ся інтереси обох держав і тим способом довести до можливого зближення їх.

Дня 23. мая виїхав царгородский амбасадор німецкий Маршаль-Біберштайн до Льовдону, щоби докінчити се зближене, але на жаль вже 24. вересня умер і не було єму можливо ся задачу виконати. В червні був міністер-предсідник Асквіт, міністер маринарки Черчилль і лорд Кіченер на Мальті, а звідтам переправили ся до Тунісу і до французкої пристани Бізerti. Кіченер зазначив з притиском, що на Середземнім морі нема достаточного числа англійських кораблів, щоби боронити морської дороги до Індії. Выглядли отже ще одного приятеля, Францію. Делькассе, довірений приятель покойного англ. короля Едварда VII, а теперішній міністер маринарки велів відилити третьому французкому флотному відділові 9. вересня з Бресту на Середземне море. Сам пересуненем воєнних сил на Середземне море була Італія приневолена приязніше уложити свої взаємини до Австро-Угорщини і довела до заключення окремої флотної конвенції.

Сі наміри флот занепокоїли знов Росію. По анкаре поїхав 10. серпня до Петербурга і наспів 14. серпня до Москви, щоби успокоїти Росію. Цілю сеї подорожі було доповнене військової умови з 1892 р. російско-французкою умовою флотною. Для скоршого переведення сего наміру був шеф генерального штабу російської флоты, адмірал Лівен, цілу першу половину серпня в Парижі.

Дня 23. марця відвідав цар Вільгельм нашого монарха, а 25. марця зустрінувся з королем італійским у Венеції. При сій нагоді обмінено телеграми між тридержавним союзом, котрих значіне проявило ся аж в кілька місяців пізніше. Дня 26. марця вивів архікнязь Франц Фердинанд перед німецьким царем всю австро-угорську флоту воєнну.

Противною маніфестацією проти скріплення тридержавного союзу було 12. цвітня посвячене пам'ятника королевої Вікторії в Нідці, перед котрим крім французкого війська дефілювало 800 англійських моря-

ків. Однак що в тридержавним порозуміню не все було так згідно, як би повинно бути, виходить з останньої пригоди амбасадора Люї. Сазонов жалував ся, що Люї невірною передає російські погляди про східне питане в Парижі.

Дня 24. мая був гр. Берхтольд в Берліні, щоби там зложити вступну візиту, а 8. червця явив ся болгар. король Фердинанд у німецького цесаря, а того самого дня був чорногорский король на пслуханю у нашого монарха. Чи тоді вже було відомо про заключене балканського союзу, не знати. Але всі політичні відвідини переважила зустріч цесаря Вільгельма з царем в Балтійській пристани. З цесарем був канцлер Бетман-Гольберг, а з царем Сазонов. Про сию зустріч не дійшло нічого до прилюдного відоме, але появили ся знаменні заяви в дневниках. З німецького боку сказано: „Зустріч по обох сторонах утвердила волю до триваючого порозуміння між Німеччиною а Росією у великих питаннях для безпеки европ. мира“. Російська заява проголосила: „Обміна гадок стала новим доказом кріпкої постанови, удержувати між обома державами дотеперішні традиції. Угруповане не має бути аміною у групованя европ. держав, котрого вартість для удержаня рівноваги і мира є випробована.“

В Англії і Франції були тим троха розчаровані. „Новое Время“ писало: „Англія і Росія не можуть ніколи бути добримі приятелями, як довго Англія сидить в Індії. Доброю політикою для Росії є, звернути ся до Німеччини.“

Парижский урядовий „Gil-Blas“ писав: „Балтійська пристань повинна для нас бути доброю поукою. Росія, наша союзниця, не обминає ні одной нагоди, щоби не кинути ся в обійми нашим суперникам і ворогам Німечч. Союз Франції з Росією се сором!“ Бачність головна Росії була звернена на Азію. Дня 26. липця приїхав до Петербурга японский державник Кацура, щоби обговорити свільне поступоване в справі Монголії і Маньчжурії.

Міністер гр. Берхтольд відвідав румунську королівську пару 24. серпня в замку Синая, а сі відвідини добре зрозумілі.

„Journal des Debats“ написав: „Се відвідини союзні. Австрія й Румунія хотять заявити перед світом, що держать ся разом“. Дня 7. вересня відвідав на замку в Бухлові вицях гр. Берхтольда нім. канцлер Бетман-Гольберг. У вересні поїхав Сазонов до Балльмораль в Шкоції, де мав довгі наради з Асквітом. Дня 21. жовтня приїхав гр. Берхтольд до Сан-Россоре, де єго приняв на пслуханю італ. король, а крім того мав переговори важні з італ. міністром загр. справ.

Дня 18. жовтня заключила Італія в Уті над женецьким озером мир з Туреччиною, але майже рівночасно, бо 17. жовтня вибухла війна на Балкані. Европ. держави намагали ся здержати єї вибух заявою, що не позволять на зміну status quo на Балкані. Але з оглядом на важні пораженя Туреччини виявилось, що вже в тиждень опісля треба бу-

ло сию заяву залишити. Всі признали, що балканські народи мають право по так важких жертвах одержати се, що здобули. Але що Сербія домагала ся доступу до Австрії, осмілена воєнними успіхами, довела до спору з Австрією і Італією і для того обі держави домагали ся признаня нейтральности Альбанії, котрій дійсно відтак притакнула конференція льондонська. Предлогу Франції в сій справі о посередництво на Балкані обі держави відклонили. Росія урядова держала ся поправно, але неурядова вельми визиваючо а навіть грізно, а що в Льондоні і в Парижі сумнівали ся о стійности тридержавного союзу, відмовила Австрія, Італія і Німеччина сей союз, котрий упливав доперва 1915, вже 7. грудня 1912., на ново. Ся недвозначна заява тридерж. союзу вплинула на втихомирне, бо міжнародне напружене доводило до світової війни, а в Льондоні почали ся мирові переговори, котрі розкривають погодійніші выгляди на 1913 рік.

Национальний Музей у 1912. році.

З огляду на те, що українська суспільність усе більше й більше цікавить ся розвитком і розцвіттом Национального Музею у Львові постарав ся дати можливо повну картину сего розвитку у 1912. р. Через те хочу дати можливість українській суспільности перевірити подію, що інституція дійсно заслужила того довіря, з яким до неї віднесли ся. По друге управі Музею хоче ся поглибити і поширити сі чувства довіря у суспільности і вже в недалекій будучині приступати до здійсненя ширших планів. Ходить іменно о те, щоби — крім сталої публичної вистави зібраних предметів — уладити ряд спеціальних прилюдних вистав, якими можливо було би обняти цілість українського культурно-национального життя в трікій злучці сучасности з минувшиною. Се одно. Друга, можливо не менше важна акція — се спроба злучити великі музейні збірки українських товариств у велику одноцілну організацію.

Доказувати вагу сих акцій для загального культурно-национального розвитку українства — відай злишке. Нація, що довірила до коначної полагоди насущної потреби власного університету, ясно зрозуміє, що їй не обійти ся без власного Музею. Бо для скарбниці і жерела найвисшого знаня, для невмиручого ізнаваня вічних правд всесвіта — потрібна скарбниця матеріяльних свідків невмиручого творчого духа чоловіка і плодів творчої сили всесвіта. Сими помічними — в давнім разі — скарбницями і являють ся як раз поодинокі збірки зложені в Музею і в нім умітно переховувані і збільшувані.

Ходить отже о те, щоби всі свідомі ваги і значіння багатого українського музею для українського народа передавати у Национальний Музей у Львові все, що тільки стоїть у якій небудь звязі з минувшиною, або сучасністю, або будучиною українського культур-

ВИНА

коняки, сливовиці, руми, знамениті шампани поручають на свята

Дідоліч і Прпіч

у Львові,
ул. Чаркецького ч. 3

Шампан „VODICA“

пробна пачка 2 фляшки 9 К франко за післяплатою.

Печі, кухні нафлеві

нові ставить а старі реперує
— — скоро і по найдешевших цінах — —

Михайло Залідей,

концес. майстер
кафлярский
Львів, ул. Городецька ч. 10.

но-національного життя. Завдяки замислові і діяльній волі щедрого Основателя і Покровителя Національного Музея — Є. Е. Митрополита Андрія гр. Шептицького — удалося зібрати і придбати для Музея по кінець 1912 р. (від 1904 р.) 13.658 чисел, а протягом самого 1912 р. 1.368 чисел у 2.825 предметах.

Перейдемо важливіші відділи: природописний 30; доісторичної археології 20, історичної археології 66; монет 569; по етнографії — писанок 366, гуцул. кераміки 5, гуцул. печей 2, гуцул. килимів 10, гуцул. бронзів 210; уплетів 7, вишивок 105, заборів-кантурів більше 4-х квадратних метрів, старих вишиваних і мережаних полотен 12, частин одягу 15, побутових предметів (шлюсар. рушникар. ритівн. станових) 48, рисунків і плянів старих церков виконаних архітектором А. Лупшнінським 68, фотографій архітектурних предметів 169, різьб в дереві 21 (в тім 5 многосвітличів), пам'ятників сербської іконографії 48, галицької іконописи 137, портретів 13, штихів і карт 24, старих рисунків грецько-візантійського подлинника 28, сучасних малюнків 3, по історії штуки видаць 87, по бібліографії і історії 52, церк. славянських стародруків 97, вишив 26, ц. слав. рукописів 140, вишив 4, актів 274, листів 7, матерій і гафтів 58, різь 51, слудцких поясів 21 і один княжий срібно-золотий, східних матерій і виробів 15.

Готівкою заплачено за сей приріст, рахуючи оплати за порта і видатки на поїздки у 50 місцевостий — около 8.000 К із загальної суми 45.000 К видатку. Коляж додати до видатку на закупна заплачену вартість переданих в 1912 р. Ексцеленцією Митрополитом збірок, особливо переданої в червні збірки білоруских актів, рукописий, матерій, ладівниць і поясів, то одержимо яких 30.000 К видатку на закупна, з загальної квоти 67.000 К видатку, заплаченого готівкою 60.000 К фундатором.

Сї великанські видатки направлені були головою на тривке уфундоване Національного Музея. На біжучий 1913 р. нормальний бюджет видатків доходить до 34.000 К, з чого фундатор покриває 24.000 К, решту Музей побере з чиншів. На закупна і консервацію остає 5.500 К.

Ся великанська диспропорція між загальним видатком, а видатком на закупна обясняє ся великими видатками на адаптацію будинку під Музей і вкладом в уряджене саль.

З хвилиною віддачі готового Музею до прилюдного ужитку, що після обітниць майстрів вже напевно стане ся на весну 1913 р., грошевий оборот Музея вийде вже в зовсім нормальний стан і тоді можна буде майже подвоїти видатки на закупна.

Діло однак не в тім, який стан грошевого обороту, лише в тім, що Національний Музей у всім розвиває ся тільки завдяки великій щедрості свого Творця і Покровителя. О скільки се велике щастє для нього, о скільки знова й доказ неважливого зрозуміння із сторони суспільности значіння музею для культурно-національного життя. Бо коли одинаця від стільки літ так великі суми складає в діло загально-національної ваги на всі грядучі віки — то певно й та одинаця і створена нею публична інституція мають повне право не тільки очікувати, але й дійсно видіти живу і горячу співучасть і поміч із сторони суспільности — у належнім розвитку аж до повного величавого розквітту скарбниці матеріальних пам'яток культурно-національного життя України.

(Конець буде).

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

Війна на Балкані.

Мирові переговори.

Турецька рада міністрів вислала до льондонських відпоручників нові поясненя, але як перше так і тепер остає при умовинах що

до задержаня Адриянополя і островів на Егейськім морі.

Відпоручники союзу балканських держав відбули перед вчерашніми мировими переговорами нараду. Межи ними панує песимістичний настрій.

Вчешні переговори дійшли до критичної точки. Турецькі відпоручники представили свої услівя майже незмінені. Они заявляють ся за пересуненням границі в Тракії здовж Родопе до Ксанті. Що до Адриянополя і егейських островів займають таке становище як доси. Відпоручники балканських держав відкинули ті домаганя en bloc і заявили, що о скільки ж до понеділка до 4. год. по пол. не будуть предложені інші домаганя, вірвуть переговори. Нині мають они одержати від Туреччини відповідь і на нині назначено знова засіданє.

Бюро Райтера довідує ся, що на вчерашнім засіданю мирових переговорів поставили відпоручники балканського союзу ультимат, який обнімає три точки: 1) Крета, 2) Егейські острови, 3) Адриянополь. Потім відложено засіданє до пині, до 4. год. по пол.

Всі балканські відпоручники згідно з Даневом заявили в присутности представників Бюра Райтера, що коли Туреччина не уступить в справі Адриянополя, тоді они відцофають ся з засіданя. Турецький міністер заграничних справ заявив в присутности приватного дописця Бюра Райтера, що Порта зазначила в своїх умовинах, висланих турецьким відпоручникам до Лондона, що не може відступити ніодного з островів на Егейськім морі. Порта готова є вирівнати границі адриянопільського віляета, але сам віляет мусить остати при Туреччині. Дальше заявив сей міністер, що говорити про забезпеченє мира було би доволі смільно річю, бо Туреччина безумовно не відступить в справі Адриянополя і розпочала би на ново війну, коли би се місто не мало полишити ся в руках Туреччини.

„Wiener Allgemeine Zeitung“ стверджує, що балканські держави не допустять до довшої проволочки і будуть змагати до розв'язки. Коли би она вислала неприхильно, тоді певно держави не будуть рівнодушними відцями.

„Local Anzeiger“ доносить, що російський амбасадор в Царгороді мав поробити demarche у Порти, але в неприязнім дусі, лише в приязнім спосіб, вказуючи при тім на шкоди, які стрінули би Туреччину, коли би она на дальше зволікала з прийнятєм головних болгарських домагань. Дописець дневника впевнює, що вислід сего demarche не може вийти на яву на нивішнім засіданю мирових переговорів, але певно сей крок Росії віднесе побіду на недільнім засіданю.

Конференція амбасадорів.

Вчера перед полуднем була нарада амбасадорів в уряді заграничних справ під провідом сер Едварда Грея. Наради тревали незвичайно довго. Комунікату доси ще не видано.

„Standard“ доносить, що по сій нараді амбасадори надіють ся, що вдасть ся довести до договору, який добрим вислідом увінчає праці мирових переговорів. Вчера нараджували ся они кілька разів з ріжними відпоручниками. Є надія, що ще нині перед 4. год. по пол. се є перед зібранєм мирових переговорів, вдасть ся поладити одну з отсих евентуальностей: Наклонити Туреччину до уступок в справі Адриянополя, а також і балканські держави, щоб заключили мир з полішенням справи Адриянополя будучій дискусії, або вкінці наклонити обі сторони, щоб в справі Адриянополя наступила угода.

„Daily Telegraph“ доносить, що на вчерашній конференції займала ся амбасадори справою визначеня границь Альбанії, однак ся справа не поступила в перед.

В справі самостійної Альбанії.

Тому, що держави признали через своїх представників в Лондоні самостійність Альбанії, прабули до Лондона три альбанські

відпоручники в цілі обговореня подробиць. Заявили ся они в міністерстві заграничних справ і вручили сер Греви меморіал, який буде також предложеній конференції амбасадорів. Найважнішою точкою меморіалу є домаганє повної незалежности Альбанії, бо лише в сей спосіб можна оминути непорозуміня, які могли би повстати в будучині з чужих впливів в Альбанії.

Віденські півурядові дневники запевнюють, що чутки, наче би межи Австрією а Росією вели ся переговори в справі Альбанії, в справі визначеня границь єї і в справі державної організації Альбанії, є неправдиві. Сербія і інші балканські держави згодили ся в середу на передачє альбанської справи до рішеня великим державам.

„Neue Freie Presse“ ствердить, що російське правительство домагає ся що до зорганізованя Альбанії, щоб до Сербії долучити не лише всі альбанські області, замешкані сербським населенєм, але також і всі місцевини і околиці з мішаним населенєм.

Румунія і Болгарія.

„Daily Telegraph“ пише, що в дипломатичних кругах уважають певним, що коли не дійде до порозуміння межи румунським послом а Даневом — Румунія обсадить оружно Добруджу. „N. Fr. Presse“ доносить з Лондона, що Данев пристав іменем Болгарії на віддачу Добруджі Румунії, а тепер розходять ся лише о запоруки, яких домагає ся Румунія від Болгарії в справі народних домагань Кудоволохів, які мешкають в Македонії. З розмови, яку містить „Morning Post“ з румунським міністром Йонеску, виходить, що дійсно межи Румунією а Болгарією нема формальної умови що до відшкодованя Румунії за єї неутраченє становище в часі війни, однак супроти розширеня границь балканських держав і Румунія мусить одержати деяку нагороду. Імовірно се рішає держави при співучасті Румунії. „Daily Telegraph“ доносить, що Румунія домагає ся занятя чотирокутника на північ від Добруджі: з Русуком, Варною, Сілістрією і Зімлією. Після найновіших вістий переговори румунського відпоручника Йонеску з Даневом скінчили ся на нічім.

З поля борби.

Оден з турецьких дневників доносить, що командант Адриянополя поладив справу заосмотреня міста в поживу в сей спосіб, що загрозив, що знищить артилерією поїзд, який віз через стацию Адриянопіль поживу для болгарської армії в Чаталджи, коли Болгарія не відступлять єму частини сєї посылки. Болгари мали згодити ся на поділ транспорту. Між спорячими сторонами має наступити небавком порозумінє. Запевняють, що залага в Адриянополі може держати ся ще кілька днів. Турецькі дневники доносять, що їх військо держить ся в Яніні добре. Місто є добре заосмотрене в поживу. „Times“ доносить, що середники поживи в Адриянополі є вичерпані і, що навіть почали ся вже переговори в справі здачі.

Атеньська Агенція доносить з Хіос під датою 2. січня: Похід грецьких військ в глибину острова тревав весь день. Турки ставили довготривалий опір, але вкінці почали цофати ся. Грецький баталіон йде в напрямі St. George і заняв становище Геді-Гатерес. Турки цофнули ся. Греки мали 2 убитих і 12 ранених і половили 1.800 Турків, взяли 2 армати, много оружя і середників поживи. Греки мали бомбардувати Тоденузіє. Після царгородських вістий турецький корабель налучив в Смирні на міну і затоув. Вратував ся лише оден моряк з залаги.

По подіях в Драчі.

Сербське правительство запевняло італійського заступника, що військовий командант Драча одержав приказ, щоб з повагою поводив ся супроти італійського консуля. Білгородське пресове бюро оголошує ось який комунікат: Після звіту з Драча не зайшло там нічо межи італійським консулом а сербським військовим командантом. Сей останній жагадав був від команданта італійського корабля виясненє,

в якій цілі стоїть корабель в пристани. На се не дав італійський командант ніякої відповіді, але відіслав єго до італійського консуля, причім заявив лише, що має уможливити консулеви висилку телеграм без дроту. Сербський командант зовсім не звертає ся до італійського консуля, мимо сего одержав припорученє, щоб поводив ся супроти него поправно.

Голоси про міжнародне положенє.

Льондонський „Times“ пише: Вєсь сьвіт знає, що ні одна з точок непорозуміння, в які є обильна альбанська справа, не вартє європейської війни. Можна тому прийняти за певне, що ніхто не возьме за оруже, о скільки не зайде якийсь нещасливий випадок або велика похибка. Могучі слова, яких мав вчера ужити Данев, сьвідчать, що мир не буде нарушений.

„Die Zeit“ доносить з Білгорода, що опозиція неспокоїть ся вельми тим становищем, яке займають відпоручники балканських держав в Лондоні. Відпоручники — після опозиції — забувають, що Туреччина зовсім не перестерігає розвезу, що командант Скутари робить безнастанні напади і, що підчас дальших переговорів супроти опору Туреччини балканські держави сходять на друге місце, а коли раз справа перейде в руки держав, тоді втратить Сербія на дипломатичнім полі то все, що зискала на полі борби. Рівночасно підносить печаль заміти проти Болгарії, що она зголошує щораз то нові домаганя і, що болгарське правительство дозволяє на остру кампанію болгарської печати проти Сербії.

„Times“ доносить з дипломатичного жерела з Петербурга, що Росія держати ме свою армію в воєнній поготові доси, доки не буде заключений мир межи Туреччиною а балканськими державами. Дописець додає однак, що серед держав царить повна згода. Англійський амбасадор в Петербурзі, Буханан, виголосив в англійським клубі бесіду про політичне положенє. Заявив, що межи Росією а Англією наступило з причини балканських подій зближенє, якого перед тим ніколи ще не було. Хоча положенє є ще неясне, політичне небо вишюгоджує ся. Коли прийде до мира, наступить межи Англією а Росією ще трівкіший союз.

Король Фердинанд про переговори.

Депутация собранія вручила вчера королеви адресу в відповідь на престольну бесіду. В своїй бесіді до депутации зазначив король, що льондонські переговори не дали ще вислїду, якого оживає населенє, але є надія, що прийде прецінь до порозуміння і всі знова будемо могли посвятити всі сили мировим задачам. Коли однак будемо примушені до нової війни, тоби в сей спосіб змусити ворога до прийнятя наших домагань, всі на ново сповнимо свій обовязок.

НОВИНКИ.

— Календар. В неділю: руско-кат.: 10 Мучен.; римо-кат. Телсфора. — В понеділок: руско-кат.: Нав. Різдва Хр.; римо-кат.: Трос Кор.

— В університетській справі доносить „Slav. Corr.“ що пп. К. Левіцький, Василько і Лагодинський, та Лео, Абрагамович, Стапінський і Скарбек виїхали сєї вчє до Відня на конференцію, яка має нині відбути ся у міністра Гуссарєка і має на цілі усталити остаточний текст цїсарського відручного письма.

— Надмогильний пам'ятник П. Житоцькому. Для 5. н. ст. с. м. о 2. год. відбуде ся освяченє пам'ятника на могилі українського вченого і педагога Павла Житоцького в Києві. Пам'ятник збудовано на кошти, зібрані бувшими учениками покійного, головою колегії Павла Галагана, разом з сємєю покійного. Пам'ятник збудований з чорного шведського граніту з хрестом на верху; підстава представляє аналой, а на ньому лежить розкритє євангеліє з текстом українською мовою від Луки глава X.; „Житиє велике, а женців мало; так благайте Господа жнива, щоб вислав робітників на жниво своє“; спереду старинними буквами пересоупницького євангелія XVI. віку висічено імя і на-

Перша італійська ВИНЯРНЯ

єствуюча від 15 літ

у Львові, ул. Домініканська ч. 7.

поруває: вина італійські, горішно-тирольські, дальматинські, французькі, старі токайські в найліпшій якості і по найдешевших цінах. Смачна кухня домова під власним зарядом. Зв'яні і горячі перекуски, щоденно сьвіжі. Горяче вино в кождім заряд винарні:

М. Козьол.

звичай небіжчика і дати його народження і смерті „1836, 23. грудня і 1911, 5. марта“, а з другого боку напис: „Дорогому учителю — ученики і семья“. Як відомо, перша учена праця П. Житецького (1873 року) була про переселенці евангеліє, з фотографії якого, приложеної до праці і скопійовано букви. Останньою ж працею П. Ж. була робота над текстом українського четверо-евангелія — праця, яка приписана над текстом евангеліста Луки. Верх аналог з усіх боків прикрашено українською орнаментикою.

— **Чистої крові Поляки.** Польські професори львівського університету видали маніфест, в яким домагають ся „stwierdzenia“ того, чого не мають, се є польського характеру львівської Almae matris. Про се буде у нас мова на іншому місці, а поки що годить ся зазначити, що на 122 підписаних є тридцять і один привіщ „czysto polskich“. Є ними: Вайс, Герстман, Валасіч, Бальцер, Гальбан Альфред, Пайгерт, Аллерганд, Ридигер, Бек, Махек, Герман, Бікелсе, Марішлер, Панек, Франке, Райс, Фінкель, Зубер, Калленбах, Нусбавм, Вартенберг, Гадачек, Ернст, Блат, Тейсейре, Ган, Крчек, Гіршлер, Кляйнер, Шток. Розуміє ся, що як би всі підписали ся, то число тих „czysto polskich“ привіщів ще значно зросло би великими Ашкевазими та іншими „braćmi mojegożeszowego wyznania“.

— **На конкурс начерку пам'ятника Т. Шевченка** в Києві прислано до дня 1. січня 16 моделей і фотографій. Вчорашнього вечера мало відбути ся засідання оцінкової комісії, до якої запрошено було 32 художників, різьбарів і громадських діячів. 5 осіб відмовили участі, а згодили ся взяти участь в комісії: В. Галітський, Ф. Красицький, І. Рашевський, С. Світославський, А. Сластів, І. Селезнев, В. Городецький, Е. Сердюк, Сергій Тимошенко, І. Дяков, М. Коцюбинський, Г. Квятковский, О. Левіцький, Ф. Лизагуб, О. Русов і І. Щитковский. Окрім них запрошено до комітету: І. Бурачка, С. Васильківський, І. Гінзбург, В. Кричевський, Ф. Котарбинський, Л. Позена, І. Рєшина, Івана Труша, Н. Беляшівського, А. Грушевського і В. Науменка.

— **Апетити „істинно-русских“ на Галичину.** З Честербурга доносять: Відбули ся ту при дуже численній участі збори „галицько-російського тов-а“. Прибув між іншим цілий православний синод з оберпрокуратором Саблером, явилось багато достойників, кількох віцеміністрів, всі архієпископи і кільканадцять єпископів. Дуже багато осіб мусіло відійти з причини недовостачі місць. Збори зачали ся від співанем галицько-російського гимну: „Пора, пора за Русь...“ після чого промовляв воляньський владика Антоній, котрий перед кількома роками був в Галичині і — як казав — був свідком „найстрашніших переслідовань і жорстокостей, які терплять галицькі Росіяни“. Кілька разів вислав він до Галичина православних батюшок, але всіх їх ув'язнено, а ледки кількох скривав ся ще нині в печерах Карпат (щось як Довбуш) і по пивницях (?) сільських домів. Закінчив окликом: „Галицькі брати, ми чуємо ваші стони (о днєгі!), будьте готові, бо вже вибила година мести.“ Гр. Бобринський вказав відтак на konieczність овладати східної Галичини (от що!). „Росія повинна се зробити вже нині, бо незадовго може лучити ся, що Росіяни, вийшовши до Галичини, не застануть вже там „російського“ народа лише самі трупи“ (тепер се ще живі трупи). З черги промовляв член уміркованого центра в думі, Львов, котрий доказував, що східна Галичина є етнографічних і фактивних зглядів повинна належати до Росії. Сумно звісний Вергун не промовляв з огляду на спізнену пору. На зборах зібрано кільканадцять тисяч рублів на православну пропаганду в Галичині.

— **Директором красного банну,** в місце уступившого д-ра А. Згурського, іменував вчора краєвий виділ дотеперішнього директора філії заведений для торгівлі і промислу д-ра Яна Канто Стечковського.

— **Вибух пороху в Ярчеві.** Оноді вечером привезено до львівського шпиталю 8 покалічених і попарених осіб, які впали жертвою вибуху пороху в Ярчеві новім. Вибух наступив в полудне в торгівлі Лейзора Білка. Що було причиною вибуху, доси не вдало ся справдити. Тяжко покалічені: Лейзор Білк і його дві дочки: 20-літня Іта і 18-літня Марія, також 5 селян, які були тоді в склепі Білка. Лейзора і його 2 дочки і двох селян; Олексу Кравчука з Полович і Андрія Суша з Руданець задержано в шпиталі, а трох інших як легко ранених відіслано домі. Нині рано по-

мерла Іта Білк, стан здоровля прочих є гірший.

— **Доповняючі вибори** посла до сойму з турчанського повіта, де опорожнився мандат зі смертю бл. пам. Ганчаковского, відбудуть ся того самого дня, що і з яворівського та каменецького повіта, т. є дня 30. с. м.

— **Жертви воєнної грози.** „Prager Tagblatt“ подає статистику зголошених в останніх часах, в наслідок штурно викликаной воєнної грози, банкрутств в Австрії. Ітак банкрутств таких, де пасива перевищали 100 тисяч корон, було в Австрії 460; крім сего було кілька тисяч менших банкрутств. Найбільше банкрутств було, розуміє ся, в Галичині, а в одній лише Львові зголошено в 1912. р. кількадесять банкрутств.

— **Пожежа в школі ім. Грушевського в Києві** на Курінівці. Вночі на 1. с. м. зайняла ся кривля в школі ім. Грушевського. Пожежа почала ся з горіща — причина несправності димаря. Дах і стеля ували в салю третього поверху; селя і одна кляса обгоріли, все инше в будинку ціле. На пожежу прибули дві пожежні дружини: подільська і вільна дружина, і цілий день гасили. На заваді стояло те, що на Курінівці нема водопровода; на третій поверх ручним смоком трудно давати воду, та ще тоді, коли її й зовсім нема. Члени м. ради памятають муць сей нещасний випадок; поставили великий коштовний будинок і не дали йому води. Шкоди заявлено на 50.000 карб. Будинок був обезпечений на 150.000 карб.

— **Шпигун перед судом.** Оноді відбула ся перед орікаючим трибуналом в Кракові карна розправа проти Павла Пелки, обжалованого о злочин шпигунства. Пелка походить з пруского Шлезка і вже в Німеччині був караний за шпигунство в хосен Росії. В 1895. і 1896. р. був агентом провокатором в Ціріху, де спричинив численні арештованя серед чужої студіючої там молодіжи. Після сего сліди військові урядження в Терсті, Відні і в Кракові. Ту, щоб замаскувати свою шпигунську роботу, звернув ся до військових властей, жертвуючи їм свої шпигунські услуги. Однак его услуг не прийнято, лише звернено на него увагу поліції, яка небавом его арештувала. В Швайцарії виступав він під названицями: Залеский і Закшевский. По переведенню розправи, яка була тайною, засудив его суд на 2 літа тяжкої в'язниці з постом що два тижні і на віддалене з границь держави по відбуттю кар.

— **Рускі оселі в Парані.** „Мисionar в Бразилі“ так пише далше про наші оселі в бразилійській Парані:

В описах кольоній держимо ся вперед сих осель, що належать до перш основаних в Парані. Скінчивши опис старих, приступимо до опису новітніх осель, які основані від 3—4 років. До найстарших руских осель належать також: Уніон да Вікторія, Антонію Кандідо, Жангада. Се 3 окремі оселі, але що лежать в однім мунісіпію (крім Жангади, що належить до двох мунісіпіїв), проте лучимо їх в однім описі.

Оселя Уніон да Вікторія. Се місто нині велике, під сю пору однак, коли починало ся переселене рівнало ся першій лучшій оселі Бразиліян. Оно лежить в полудневій часті Парани, над великою рікою Ігвассу — а сягає 757 м. внад морске плесо. Оно основане ще в половині 18. віку, а первісно була се тільки стація садатів. Рікою Ігвассу пливають менші парівці, від сторони Порто Амазонас а далше не більш кільканадцять кілометрів. Уніон да Вікторія, се місто, що лежить на спірнім ґрунті Парани а С. Катаріна. Ріка Ігвассу має саме творити границу спору т. є землі положені по лівім боці ріки стан С. Катаріна хоче взяти під свій заряд. У місті рух; з трох напрямів, Понта Гросси, знад ріки Уругваю і С. Франціско сходять ся залізниця — а прийде час, де після пляву компанії і ряду доведе ся ще одна залізниця в напрямі Гварануаня. Коли в р. 1896. надійшла еміграція, в місті Уніон да Вікторія приміщено родин не багато, бо 22; прочих вислав ряд на кольоні Антонію Кандідо, а інших на Жангаду. Так проте беремо при описі 3 кольоні спільно, бо час їх заснованя припадає на один рік 1896. Рускі емігранти, що приїхали до Уніон да Вікторія, не осіли в самім місті, тільки 2 кілометри поза ним. Нині сю містину, де они живуть, прилучено до міста. Поселили ся там наші люди, числом 22 родин з повітів: скалатського, зі сіл: Кокошинці, Ходачків, бережанського; Лапшин, теребовельського; Ілавче, тернопільського; Корівці (11 ро-

дин), Кутківці. Склепарів Русинів є 2. Один з наших людей Іван Сосновский має міську різню — є один гарбарник. Крім сего осіла у місті родина п. Чайковских з Винограду, київської губ. Сі щирі Українці добрі малярі, зачинають свої праці по наших церквах. Польских родин в Галичині, що поселили ся яко перші емігранти, нема багато, всего 8 родин. Перші переселенці приїхали в маю р. 1896. А що тоді не було ще моста на Ігвассу, бо поставлено его 7 літ тому, привезено їх парівцями з Амазонас. Тепер роблять з Уніон да Вікторія новий шлях залізничий в напрямі С. Франціско; досі дійшли з роботою аж в оселю Тімбо (80 кілм. від Уніон да Вікторія). Працює там тепер до 400 руских робітників. Є там руска каплиця, поставлена в р. 1902. Не велика она — 10 м. довга, 8 широка. Як в Уніон да Вікторія, так і у вище згаданих кольоніях — А. Кандідо і Жангалі сьвященника руского нема. Доїзджають там або о. Клементій Бжуховский, або котрийсь з отців прудентопільских. В самім місті Уніон да Вікторія мешкає сьвященник німецький, що обслуґує Бразиліян та при нагоді і Русинів. Є у місті і велике число Німців, але не католиків. Тут розвинула ся сильно секта сабатистів (суботників), або як називають їх наші люди „лійниками“, бож після свого закону смакують собі „лій“. Наші люди, що осіли в Уніон да Вікторія, не стоять лихо. Продажа огородини се по більшій часті одинокое жерело доходу для наших людей. Найменшу річ продають у місті.

Землі не дуже добрі — але і не зовсім лихі, Рускої школи нема — так само нема жадного руского товариства. От стільки, що можна подати до відома про освітних ся Русинів у місті Уніон да Вікторія.

— **Політичний двобій.** З Будапешта доносять: Вчора по полудни відбув ся двобій на шаблі межі предсідником палати гр. Тісою а гр. Каролім, з причини словної суперечки між обома в касині. Двобій тривав година. Гр. Каролі одержав кілька легких рап, гр. Тіса вийшов знова з моголеною рукою.

— **Чому Болгари не стали католиками?** Болгари, втративши свою незалежність, дістали ся під впливи і залежність царгородського патріархату і грецьких фенаріотів. Після овладі Болгарії Турками, болгарский патріархат знесено а церкву піддано власті патріархів в Царгороді. Сі патріархи, не хотіти признати зверхности Сьв. Отця, перед Турками робили ся покірними і стали ся найвірнійшими слугами султанів. Між патріархатом і Портою станула така угода: ви удержите нашу церкву, а ми будемо держати вам в послузі підбити християнські народи. Від тоді почала ся грецька робота. На єпископске становище в Болгарії насилано самих Греків, змагано до того, щоб в богослуженю і парохіальних школах ввести всюди грецьку мову замість болгарської, торгвано церковними достоянствами. Тому, що резиденція патріарха в Царгороді находила ся в дільниці, названій Фенар, тому всіх тих купців достоянств і грецьких духовників прозвано „фенаріотами“. Заважили они тяжко над балканськими Слов'янами. Фенаріотські достоянства ненавиділи все, що слов'янське, погорджали мовою і звичаями. В XIX. віці грецький єпископ в Шумлі велів старі літурґічні слов'янські книги закопати в землі, а єпископ в Тирнові спалив болгарські пергамини. В сей спосіб провало багато цінних книг і документів. Для науки була се велика втрата.

Відрух наступив з хвилею, коли Болгари прийшли до самосвідомости і народного почуття. Між іншими Цанков працював живим словом і письмом в сій церковно-політичній справі між Болгарами. Праця довела до сего, що Болгари позбули ся в р. 1860. грецьких єпископів зі своїх дієцезій і відмовили платити дань патріарсі. Тепер здавало ся, що зближає ся пригода хвиля здійсненя тількикратно поновлюваних просьб в історії Болгарії, т. є. сполуки єї церкви з Римом і переходу цілого болгарського народу на лоно католицизму. Йшло о те, щоб з одної сторони Сьв. Отець обезпечив Болгарам їх східний обряд і богослужене в слов'янській мові, на условинах такої Унії, яка лучить галицьку Русь з Рямом, а з другої сторони, щоб піддане Рямови було добровільне, висловлене цілим духовенством і народом.

На першій дорозі підняли ся сей задачі в Римі: чин оо. Воскресенці, російський Єзуїт о. Гагарін і пізнійший наш архієпископ у Львові о. Сембратович. На другій дорозі пра-

цювали Цанков із своїм дневником „Болгарія“ і Подгасцький, Поляк, секретар генерального французького консуляту в Руську. Також кн. Чарторийский ревню трудив ся для сей справи. Наслідком сих змагань, в дня 30. грудня 1860., в латинській кафедрі в Царгороді, апостольский вікарій і католицький вірменський єпископ іменем Сьв. Отця прийняли болгарских відпоручників, між якими було двох архимандритів, трох сьвятських сьвященників і 200 відпоручників болгарских громад, які вручили ему адресу до Сьв. Отця. Сьв. Отець у відповідь висловив батьківську радість і позволив на свободне виконуване східного обряду, а прийнявши в посольстві архимандрита Сокольського, висьвятив его на першого уніятського єпископа в Болгарії. Тепер йшло о те, щоб султан і Порто згодили ся на сю зміну і зі своєї сторони признали єрархію єдиненої церкви. Французький цїсар Наполеон III, який тоді стояв на вершину своєї могутости, поробив відповідні кроки в Царгороді, певний, що Туреччина, яку він охоронив від Росії, послухає его. Але Росія, видячи, що Болгарія усуває ся з під єї впливу, ударила на аларм і легко переконала Англію, яка задрісна на могутість Франції, не бажала собі скріплення католицизму в Болгарії. Тоді то виконано з двох сторін штурм до султанської палати, яка вже була приготовлена золотом грецького патріарха. Щоб відразу перервати всяку злуку в перешкодити унії — ужито навіть насильства. Тайно пірвано єпископа Сокольського і затягнуто его на російський корабель. Одні кажуть, що утоплено его в мори, а другі, що перевезено до Одеси, а звідси до Києва і замкнено его в Печерській Лаврі.

Слабий і нездарний великий везир, Алї паша — під напором з різних сторін — не знав що почати; вкінці порадив султанови, щоб полагодив справу так, щоб і вонк був ситий і коза ціла. Тому, що не бажано нікого зравити, впадено на думку сотвореня самостійної болгарської церкви, незалежної від Сьв. Отця, ні від грецького патріарха. Росія не видячи иншого виходу, поперла сей плян і покинула Греків. В 1871. році вийшов султанський приказ, оповіщуючий сотворене самостійної болгарської церкви. Російські інтриганти дїяли свого — Болгари не є католиками. Тепер каламутить Росія наші церковні відносини в Галичині через своє вірне орудіє — русофілів.

— **Літакон понад Середземне море.** Славний французький летун, Роланд Гарос, який побив недавно рекорд висоти, перелетів кріач Середземне море межі Тунісом а Сицилією. Ширина моря виносить в тім місці 330 кілм. Гарасови удало ся перелетіти сей простір без ніякого випадку в півтретя години. Обезпечували его розставлені на тім просторі що тридцять кілометрів французкі і італійські воєнні кораблі. Про перебіг лету маємо ось які подробиці: перед самим летом змінив летун свій апарат. Заступив іменно свій дотеперішний мотор о силі 80 коний мотором „Гіоне“ о силі 60 HP. і ужав коротших крил. На дорогу взяв 87 літер бензини і трохи олію, потрібного на перебіг 300 кілм. Щоб літак був як найлекший, викинув в останній хвилі охоронний пояс і пневматичні пливачи, які думав з початком взяти. По 8. год. рано взніс ся в воздух з туніського гідрона, перелетів вузький просмик, на яким находять ся руїни Картаґіни і в висоті 500 метрів зник видням з очей, летячи в північно-західнім напрямі. Італійський клуб летунів поробив ріжні приготування, щоб улекшити летунови его задачу. В Трапані уладжено місце до висіданя, межі Трапані а Марарюу уставлено телеграф без дроту, в ріжних місцях приготовано запаси бензини і олію; мешканці прибережних міст були від рана на ногах. О пів до 11. год. долетів Гарос до побережа і висів гладко під Марсалею, в полудне злетів знова і о пів до 3. год. став в Трапані, де мусів довше задержати ся з причини ушкодження одного крила. Коли лише направлено крило, пустив ся в дальшу подорож здовж італійського берега до Риму, де й щасливо прибув.

— **Наслідник Кідерлен-Вехтера.** Берлінські дневники доносять, що нині має наступити іменоване наслідника Кідерлен-Вехтера. Буде ним певно Цімермає. Іменоване має наступити по повороті канцлера зі Штутгарту, де виїхав на похорон Кідерлен-Вехтера.

— **Жертви готівкою** не звільняють нікого від обовязку жаданя купонів У. Т. П. і уживаня товарів з маркою У. Т. П.

— Страх перед „мазепинством“. В ізяслав- ськім повіті на рос. Воливі є село Мазепинці. Сеї назви так боять ся „істинно-руссій“, що оводішні повітові земські збори в Ізяславі у- хвалили переіменувати Мазепинці на Рома- новсков. Тепер вже „матушка Рася“ може спокійно святи.

— 1740 стацій телеграфу без дроту. В ме- жинароднім бюрі телеграфів без дроту в Бер- ні є записані стації іскрових телеграфів в чи- слі 1740. 1482 стацій є на помостах кора- блів. Найбільше стацій має Англія, бо 693. На другім місці знаходиться Німеччина, яка має 280 стацій, далі Франція 217, Італія 151, Голандія 59, Японія 30, Росія 17 і т. д.

— Два пожари вибухли оводішної ночі на передмістї Львова, за городецькою рогачкою. Один в фабриці макарону, де згоріло ціле у- ряджене, а другий в стайні С. Цитроненблята, де була нагромаджена в більшій кількості солома і сіно; шкоду обчислено на около 2.000 К. При обох пожарах була чинна міська пожарна сторожа. Причини пожарів невідомі.

— Підземна Росія. В Ташкенті зачала ся розправа проти 10 офіцерів в саперів обжалова- них о ухиленні від виконуваних служб. Ся справа вяже ся з лицезвою ворохобнею са- перів.

— Пожар закупа. В наслідок вибуху збірника бензину в місцевині Шеммерт в Семиго- роді, запалив ся закоп глибокий 120 м, з я- кого добували ся нафтові гази. Згинуло 8 робітників. Денно спалює ся 80.000 кубічних метрів газу. Полуміння бухає на 20 м. високо.

— Сірі однострої в німецькій армії будуть у- жаті перший раз підчас великих маневрів, що мають відбутися в осени сею року. Такі однострої одержать іменно піхота, стрільці, піоніри, піша артилерія і велізничні відділи V. корпусу. Інші роди війська задержать да- вні однострої.

Оповідки.

— З Львівської архієпархії Розписано конкуре з речинцем по 15. січня 1913 р. на парохію Токи, новоселецького дек., ординариятської на- дачі. — О. др. Стефан Юрик, парох в Золо- чеві, іменованій золочівським деканом. — Со- трудництва одержали оо.: Стеф. Руд в Кля- жолуці і Ів. Гошовський ех сугг. в Медні. — Завідателями парохій іменовані оо.: Стеф. Косак в Сернях середних, Яр. Глиньський в Струтині вижнім і Григ. Хамчук в Утішкові. Правительство назначило дотацію для при- ватних співтрудників з релігійного фонду на оден рік: в Довгім, теребовельського дек., Су- шні, Стрільсках нових, в Турі, Яхторові, Бу- диках, Яйківцях, Отиневичах, Кропивнику, Мостиці, Тисові і в Дубі.

— Подяка. Дня 6. лютого 1912 р. навістило мене велике вщастє, бо неумолима смерть забрала мені мого Найдорозшого Мужа і Бать- ка нашої дитини.

Згадати належить прилюдно, що в тяж- кім сїм горю прийшла мені з великою мате- рияльною помічю наша „Карпатія“ това- риство взаїмних обезпечень на житє і ренти в Чернівцях, тим, що сейчас по смерті при- знала і виплатила мені як найточніше суму, на яку обезпечив ся був ледви кілька міся- ців перед смертю мій бл. п. муж — раз в користь мою а другий раз в користь сина на- шого Мирослава.

З огляду протє на совісне і солідне по- ступованє Товариства при виплаті обезпеченої суми, яка так помічною сталася мені в моїм тяжкім положеню, почуваво ся до милого о- бовязку зложити отсім „Карпаті“ товариству взаїмних обезпечень на житє і ренти в Чер- нівцях як найсердечнійшу подяку, та горячо поручити цілій українській суспільности сю першу і одинокую інституцію в ціля обезпечу- вання ся в користь своїх родин на випадок смерті. — Поморяни 18. XII. 1912.

482 (1) *Юлія Петрусюкова.*
— Іменованя. Міністер скарбу іменував се- кретаря прок. скарбу д-ра Стан. Марчака ра- дником прок. скарбу, конципента прок. скар- бу д-ра Юл. Куриловича конципентом прок. скарбу, а секретарів Ів. Шимуська, Вол. Іль- ковського, Вол. Рупера, д-ра Як. Богіна і Ст. Борецького радниками скарбу.

— З велізниць. Дня 10. січня 1913. о 9. год. відбуде ся в товарових маґазинах стації в Самборі прилюдна ліцитація невідобраних то- варів, як: розоліси, вина, мід, цукорки, кава, цикорія, сода, велізні знаряди і т. п., о скіль- ко їх не викуплять в межичасі.

— На цілі У. П. Т. зложили на руки курзо- ра Ви: Йос. Ласовський, Львів 1 К, А. Галяк, Львів 1, др. Лопатинський, Львів 1, Лукашев- ска, Львів 1, Б. М., Львів 0-50, Ірена Споліта- кевич, Львів 0-20, П. Шарко, Львів 0-30, Ол. Гарух, Львів 1-40, Т. Левків, Львів 1, О. Би- сікевич, Львів 1, В. Черняк, Львів 0-50, Лис- кова, Львів 0-50, А. Б. 30 с, С. Гурок, Львів 1, Томашівський, Львів 0-50, о. Яр. Левицький, Львів 1, І. Огоновський, Львів 1 К.

Наука, умілість і письменство.

О. Стефан Білинський. Матеріялістичний світогляд в кругах шкільної молодєжї, его при- чини і наслідки. Львів 1912. Накладом автора. Стор. 74, 16-ки. Ціна 50 с., з поштовою пла- тою 55 с. Набути можна в книгарні Наук. Тов-а ім. Шевченка у Львові і у автора, ка- тєхита в гімназії в Жовкві (належитість о- плачує ся з гори). Чистий дохід призначений на „Ювілейну Зяхоронку ім. о. Маркіана Шашкевича в Яворові“. Ся розвідка (печата на минулого року в нашій часописи) незви- чайно цінна і з огляду на єї зміст і на при- значенє доходу з єї розпродажи заслугує на як найширше розповсюдженє.

Телеграми

з дня 4. січня

Відень З огляду на се, що в Берліні кружляла вчера фальшиві чутки про стан здо- ровля цїсаря Франца Йосифа, чутки сї урядо- во заперечено. Цїсар відбув сноді довший прохід в великій галерії в Шенбруні, і тіпять ся найліпшим здоровлем.

Відень. З Будапешта доносять, що пре- мієр Лукач і міністер скарбу виїхали до Ві- дна на спільну конференцію міністрів.

„N. fr. Presse“ пише, що задачею сеї нинішньої конференції є розгляненє в справі пових військових видатків, яких належить споді- вати ся в найблизшїм часі.

Військовий заряд поробив в останних ча- сах великі замовленя. На конференції буде предложений виказ пороблених вже видатків по конєць 1912. р. На покритє видатків має військовий заряд кредити, ухвалені делегацій- ною сесією. Ті кредити однак не вистарчать і військовий заряд жадає на найблизшій час дальших кредитів.

Міністер війни предложить домаганє но- вих кредитів на армію імовірно вже на нині- шній конференції. Також міністер маринарки предложить нові домаганя.

Можна сподівати ся — пише сеї дне- вник — що вже на нинішній конференції піднесуть ся сумніви по причині загального економічного переселеня, супроти чого більші військові видатки є поки що неможливі.

Льондон. Турецкі відпоручники означили в своїх предлогах західну границю Туреччини в сей спосіб: Границя веде від давньої грани- ці до ріки Арда і здовж тої ріки до місцевини Адаг, що лежить при впадї притока Сю- дін Хай до Арди. Звідти границя має вести до Бумульджина, а звідтам на захід до озера Бум Гель.

В понеділок має Туреччина відповісти, чи зрікає ся Адріанополя. Від сею залежать мир або дальша війна.

Берлін. Царгородський дописець „Berl. Ztg.“ доносить, що вірменська справа перехо- дить в критичну добу. Французка амбасада інформувала ся у вірменських патріотів в справі положеня в Арменії, так що на випадок різні Вірмен можна сподівати ся також інтервенції зі сторони Франції.

Відень. Голова партії кадєтів Мідюков прибув до Відня в переїздї до Білгорода.

Білгород. (ТКБ). Урядово заперечують чутку про стрічу Пасича з Гешовом.

Будапешт. (ТКБ). Вчера виступило знова кількох послів з партії праці, між иншими б. предсїдник палати Наваї, котрий в листі до предсїдника заявив, що не лише не годить ся з начерком виборчої реформи, але буде его побороувати з цілим натаском і домага- ти ся буде радикальнійшої реформи.

Льондон. (ТКБ). Стан здоровля віцекоро- ля лорда Гардінґа погіршив ся. Імовірно тре- ба буде перевести нову операцію.

Перше і одинокє Руске Товариство Вза- їмних Обезпечень на житє і ренти

„КАРПАТІЯ“

Почетний президент: Єго Ексцеленція митро- полит Андрей ґр. Шептицький.

„Карпатія“ вибудована на найсоліднійших основах.

„Карпатія“ приймає обезпеченя на житє у всіх найдогіднійших комбінаціях при найкориснійших умовах: на дожитє, посмертні капітали, посаги і ренти.

„Карпатія“ дає обезпеченням всієї користи, які може дати нинішний стан техніки обезпечень на житє і солідне, оглядне діловодство

„Карпатія“ основана на взаїмности і має на увазі лиш хоєси своїх членів. Чи- сті зиски вертають ся як членські дивіденди.

„Карпатія“ видає поліси, які по трілітнім тривку стають неоспоримими і незападальними.

Нема жадного иншого руского асекураційного това- риства на житє лишє одна, одієсінька „КАРПАТІЯ“. Обовязком кожного цїлого Русина є підприти лиш своє асекураційне товариство і обезпечуватись лиш в „КАРПАТІИ“.

„Карпатія“ переає всіюди спосібним і ретель- ним людям по містах і селах своєю агентуру.

Найліпшим способом оцадности є обезпеченє жи- тєвє. Кождий хто хоче забезпечити своїй родині красшу будучність, своїм дочкам посаг, або собі у- держанє на старість, най обезпечує ся на житє в „КАРПАТІИ“.

короткий час своєї діяльности „КАРПАТІИ“ здо- була собі загальну прихильність і довіре навіть в чужинцях, та за короткий час своєю істнованя по- зискала 1495 внесків на суму обезпеченя 5,124.300 К, з того виставлено 118 поліс на загальну суму обезпеченя 3,995.500 К з річною премією 163.666 К 3з53 с.

Ближні інформації що до обезпечень і агенції уділяє Філія товариства у Львові, ул. Руска ч. 18 коло „Дністра“. Філія приймає також оголошеня внесків на обезпеченє на житє і ренти. (449)

453(1—26)

Поручає ся
Впр. Духовенству
торговлю і робітні
знарядів і риз
церковних

**Володимира
Устенського**
у Львові, ул. Руска ч. 8.

Всякі знущені знаряди і ризи приймає ся до відновленя, під гваранцією і по найнизших цінах.

На жаданє висилає ся ілюстрований ціньник оплатно.

Ученик VII. кл. (фізольог, матема- тик) прийме лекцію) „Кальхас“ Бережани, гімназія. 476(4)

**Асекуруйте своє майко від огню
в „Дністрі“!**

Кождий Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиначі то доброт цілого народу.

Кождий Русин повинен асекуровати ся тіль- ки в руснім товаристві взаїмних обезпечень **„ДНІСТЕР“**

Нема жадного иншого руского товариства асекураційного, тільки один **„ДНІСТЕР“**

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплати заобезпеченя селянських будинків.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чи- стий зиск своїм членам; на рік 1911 ви- носить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ оцінює та виплачує шко- ди по огню скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двоє господарів на оціню- телів.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „ДНІСТРИ“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять з кінець 1911 року 3,353.305 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпеченя на житє у всіх догідних комбінаціях (на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти).

В „ДНІСТРИ“ можна обезпечити від крадеки з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векслі за дешевою опла- тою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

40

**АМЕРИКИ
КАНАДИ**

найліпше перевозить

Лінія Кунарда

у ЛЬВОВІ ул. Городецька 99.

Ціна переправи кораблем з Триєсту до Нового Йорка III клясою 170 корон за дорослі особи, 85 К за діти повнше 12 літ крім поголовно- го америк. податку, який виносить 20 корон від особи.

Уважайте на ч. 99.

ВІДІЗД З ПОРТІВ:

Ультонія з Триєсту 7. січня і причалить по дорозі до Месина, Палермо і Неаполя.
Панонія з Триєсту 30. січня.

З ЛІВЕРПОЛЮ:

Найскорші і найвеличавійші пароходи на свьїті:

Люзітанія, дня 25/1 15/2 1913.
Мавретанія, 11/1, 1/2, 22/2 1913.

Приймає ся передплату на

„Письмо з Просьвіти“

ка рік 1913.

Орган Тов. „Просьвіта“ є необхідним провідником в просьвітно-організа- ційних справах. „ПИСЬМО З ПРОСЬВІТИ“ виходить раз на місяць в обемі 32 стор. друку і містить: 1) статі в справах організації просьвітної роботи; 2) статі на ріжнородні теми відносно народної освіти і вихованя; 3) огляди просьвітно-організаційного руху на всіх українських землях; 4) огляди просьвітно-організаційно- го руху серед чужих народів; 5) огляди діяльности Головного Виділу Тов. „Просьта“ его філій і читалень; 6) огляд популярних видавництв; 7) інформаційний відділ в справах просьвітно-організаційних.

„ПИСЬМО З ПРОСЬВІТИ“ є конечним в руках кождого громадянського ді- яча і робітника на народній праві; орган Тов. „Просьвіта“ мусть находити ся в кождій філії і читальні „Просьвіти“, его повинні передплачувати усі інші на- родні організації.

Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, ринок ч. 10.
В адміністрації можна набути по ціні 3 К за примірник брошуровані річники

„Письма з Просьвіти“ з рр. 1909, 1911 і 1912. 469(7)